

23 december 2022

BULLETIN

VOLKSGEZONDHEID | SANTÉ PUBLIQUE

Kort overzicht van de Belgische cijfers m.b.t. luchtweginfecties en apenpokken

A. INFORMATIE OVER COVID-19

De besmettingen met het coronavirus hebben hun top bereikt. De druk van RSV blijft hoog, maar zal hopelijk afnemen in de komende weken. We staan nu aan de voet van de griep epidemie en verwachten een verdere stijging, in het bijzonder na de feesten. Het corona- en griepvirus kunnen ook dit jaar ongenode gasten zijn op onze feesten. Zorg daarom opnieuw voor een goede verluchting en regelmatige handhygiëne om uw feest veiliger te maken. Wees voorzichtig voor mensen met een kwetsbare gezondheid. Als u ziek bent, blijft u best thuis of bij twijfel kan een masker en wat afstand helpen om mensen met een zwakke gezondheid te beschermen. We wensen u graag een fijn en gezellig eindejaar toe!

Prof. Dr. Steven Van Gucht

1. Aantal COVID-19-gevallen, ziekenhuisopnames en overlijdens (week van 12/12 tot 18/12/22)

+ 1%

Nieuwe gevallen

De 14-daagse-incidentie van het aantal gevallen bedraagt nu 173/100.000 inwoners.

De 7-daagse-incidentie van het aantal ziekenhuisopnames bedraagt 7,7/100.000 inwoners.

- **Het aantal gerapporteerde nieuwe gevallen** lijkt te stabiliseren (+1 %) ten opzichte van de voorgaande periode van 7 dagen. Het reproductiegetal R_t , dat berekend wordt op basis van het aantal gediagnosticeerde gevallen, is licht gedaald, maar het blijft hoger dan 1 (1,001).
- **Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19** is toegenomen voor de periode van 15 tot 21 december (+19 %, 911 patiënten werden gehospitaliseerd voor COVID-19, en 851 patiënten werden opgenomen voor een andere reden, maar testten positief). Het aantal bezette bedden op **intensieve zorgen** is eveneens gestegen (+ 37 %, in totaal 96 patiënten op IZ met COVID-19).
- **De COVID-19 mortaliteit** is ook toegenomen. De 72 gerapporteerde sterfgevallen (65% mannen en 35% vrouwen) vonden voornamelijk plaats in het ziekenhuis. Week 48 toonde geen statistisch significante oversterfte.
- **Surveillance door huisartsen:** Het gemiddelde aantal dagelijkse contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is licht toegenomen (15 contacten per 100 000 inwoners per dag, tegenover 14 de week ervoor). De incidentie van raadplegingen bij de huisarts voor griepachtige klachten is sterk toegenomen, met 484 consulten per 100 000 inwoners per week.

+ 19%

Nieuwe
ziekenhuisopnames

- **Surveillance in woonzorgcentra:** de epidemiologische situatie vertoont nog steeds een stijging van het aantal nieuwe gevallen en ziekenhuisopnames onder WZC-bewoners, het aantal nieuwe gevallen onder het WZC-personeel en het aantal clusters.
- **Afvalwatersurveillance:** De virusbelasting gedetecteerd in het afvalwater blijft toenemen, vooral in Wallonië.
- De besmettingen worden momenteel veroorzaakt door een mix aan **Omikron varianten** (BQ.1, XBB, BA.2.75, BA.5) met duidelijke dominantie van BQ.1, die meer dan de helft van de besmettingen veroorzaakt.

Bron: Sciensano en het National Reference Center for Coronaviruses, UZ Leuven

2. Testen en positiviteitsratio (week van 12/12 tot 18/12/22)

Het aantal uitgevoerde testen is licht gestegen, met een gemiddelde van 9.430 testen per dag. De positiviteitsratio is licht gedaald (16,3 %).

Bron: Sciensano

3. Herfstbooster tegen COVID-19

De vaccinatiecentra in de deelstaten sluiten stilaan hun deuren. Desalniettemin zijn er nog veel mogelijkheden voor iedereen vanaf 5 jaar oud om zich te laten vaccineren (in vaccinatiecentra, bepaalde apotheken, of bij de huisarts, afhankelijk van de deelstaat)

We roepen de personen met een verhoogd risico - en dan vooral de mensen met een verminderde immuniteit - op om nog een herfstvaccin te gaan halen.

Meer details vindt u in het wekelijkse rapport van Sciensano, dat elke donderdag wordt gepubliceerd [COVID-19 - Epidemiologische situatie | Coronavirus Covid-19 \(sciensano.be\)](#) en het Dashboard: <https://datastudio.google.com/embed/reporting/c14a5cfc-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/ZwmOB>

Stand van zaken van de herfstvaccinatie

In totaal hebben op 19 december bijna 3.850.000 personen een 2^e booster gekregen, zijnde 41% van de volwassen Belgische bevolking. Het komt neer op meer dan 51% van de 50-tot 64-jarigen, meer dan 72% van de 65-84jarigen, en meer dan 71% van de 85plussers. Ongeveer 11.600 jongeren tussen 12 en 17jaar kregen ook een 2^e booster. In de week van 12 tot 19 december werden in totaal 14.181 dosissen toegediend

66,1% van de immuungecompromitteerden kreeg een tweede booster, en 45,7% een derde.

Meer informatie over de organisatie van de vaccinaties vindt u hier:

Vlaanderen: <https://www.laatjevaccineren.be> of via 078 78.78.50

Wallonië: <https://www.jemevaccine.be/> of via 071/31.34.93

Brussel: <https://coronavirus.brussels/> of via 02 /214.19.19

Ostbelgiën: <http://ichlassemichimpfen.be> of via 0800 23 0 32

B. INFORMATIE OVER ANDERE INFECTIES (periode 12/12/22 – 18/12/22)

Het aantal infecties en hospitalisaties door COVID-19 zit in de lift. Tegelijkertijd zien we, niet onverwacht, ook andere (luchtweg)infecties sterk toenemen. Dit is een fenomeen dat zich jaarlijks voordoet.

Sinds half november werd de epidemische drempel overschreden voor **Respiratory Syncytial Virus (RSV)**. Het virus veroorzaakt een ontsteking van de kleinste luchtwegen (bronchiolitis) en leidt vaak tot een gewone verkoudheid. In de meeste gevallen gaat de infectie over na 3 tot 7 dagen.

Voor het eerst deze winter werden ook de criteria voor een **griep epidemie** vervuld bij de eerstelijns patiënten, maar nog niet in de ziekenhuizen. In de komende weken verwachten we ook een stijging van **roodvonk en invasieve vormen van streptokokkeninfectie** bij kinderen jonger dan 10 jaar.

Deze wintergolven met verschillende virussen kunnen gelijktijdig optreden, gedeeltelijk overlappen of elkaar opvolgen in de tijd. Dit kan aanhoudende druk zetten op ons zorgsysteem door de vele zieken en ziekenhuisopnames. Verder kan het zorgen voor een verhoogde socio-economische druk, door afwezigheden op het werk veroorzaken.

De incidentie van ziekenhuisopnames voor een ernstige acute luchtweginfectie daalde naar 3,2 opnames per 100.000 inwoners per week in de week van 5 tot 12/12, maar de cijfers zijn nog niet volledig. Het gaat enkel personen die opgenomen werden omwille van welbepaalde klachten (koorts en hoest of kortademigheid).

Figuur : evolutie van de incidentie van ziekenhuisopnames voor ernstige acute luchtweginfectie, sinds 2018 (Bron : Sciensano)

Vele van de geldende COVID-19 **maatregelen en aanbevelingen** zijn ook nuttig om het aantal luchtweginfecties in het algemeen te beperken:

- Ventileer drukke binnenruimtes en was regelmatig je handen
- Wanneer je ziek bent, blijf je thuis.
- Als je toch het huis verlaat en niest en/of hoest, draag je een masker op het openbaar vervoer en op andere drukke plaatsen.
- Ben je een kwetsbare persoon of een zorgverlener? Laat je vaccineren tegen COVID en influenza. Voor kwetsbare personen is ook een pneumokokken vaccinatie aanbevolen.

Meer info vindt u in het [wekelijkse Griep bulletin](#) van Sciensano

C. INFORMATIE OVER APENPOKKEN

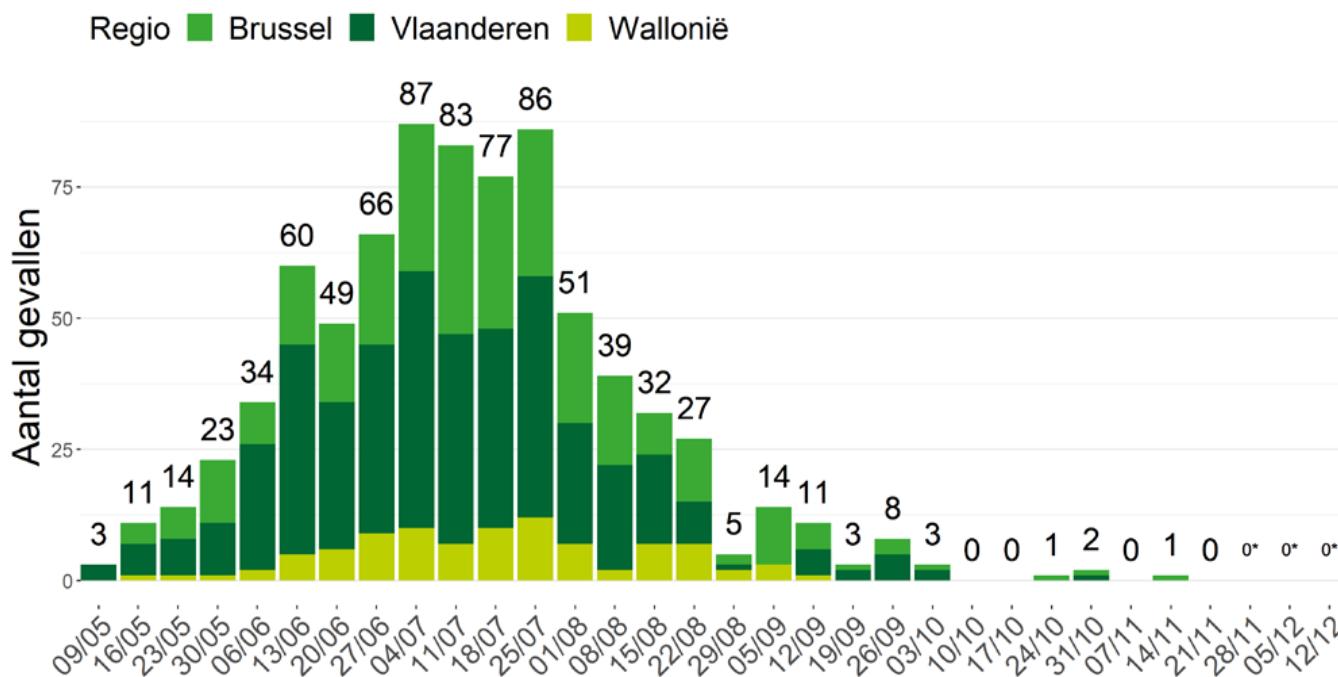
Monkeypox of Apenpokken wordt veroorzaakt door het monkeypoxvirus. Tot nu toe kwam de ziekte vooral voor in beboste delen van Centraal- en West-Afrika, met sporadisch gevallen in andere landen, gelinkt aan een reis naar deze gebieden. Sinds begin mei 2022 verspreidt de ziekte zich echter in Europa en daarbuiten, waarbij besmettingen vooral voorkomen bij mannen die seksuele contacten hebben met mannen (MSM), maar niet uitsluitend.

1. Aantal gevallen

Op 19 december 2022 waren er in ons land in totaal 790 bevestigde gevallen van apenpokken gemeld. Het gaat om 411 gevallen in Vlaanderen (52%), 286 gevallen in Brussel (36%) en 93 gevallen in Wallonië (12%).

Bij de gevallen waarvoor het geslacht gekend is, zijn er 779 mannen, 5 vrouwen, en 3 personen die zich anders identificeren. De leeftijd voor de grote meerderheid situeert zich tussen de 16 en 71 jaar oud. Er zijn 2 gevallen gemeld bij min 16-jarigen; een kind jonger dan drie jaar en een kind ouder dan 12 jaar.

Figuur : Aantal gevallen per regio per week sinds 10 mei 2022, België (data laatste 3 weken nog niet volledig)

Negenendertig personen werden gehospitaliseerd, 28 om te worden behandeld (waarvan 4 personen met een onderliggende immunestoornis), 3 personen omdat thuisisolatie niet mogelijk was, en 8 waarvoor de reden niet gekend was. Er werd tot op heden 1 sterfgeval gerapporteerd bij een persoon met onderliggende gezondheidsproblemen.

Op basis van de huidige gegevens over de vermoedelijke bron van transmissie, blijkt dat het virus voornamelijk wordt overgedragen via seksueel contact.

2. Vaccinatie

1. Preventieve vaccinatie

De groepen volwassenen die in aanmerking komen voor preventieve vaccinatie:

- alle mannen die seks hebben met meer dan één man
- mannelijke en transgender sekswerkers;
- vrouwen die PrEP nemen en die frequente wisselende seksuele contacten hebben;
- personen met ernstige immunestoornissen en een hoge kans op ernstige infectie;
- laboratoriumpersoneel dat virusculturen behandelt

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor preventieve vaccinatie?

Op de website van de deelstaten vind je hoe en waar je een afspraak kan maken bij een vaccinatiecentrum. (zie verder bij 'Nuttige info').

2. Vaccinatie na blootstelling

Vaccinatie na blootstelling (best binnen de 4 dagen na het contact) is mogelijk voor

- immungecompromitteerden na een hoogrisico contact (bv besmet gezinslid of het delen van kleding, beddengoed, keukengerei met een patiënt met huiduitslag);
- personen na een zeer hoogrisico contact (bv. seksueel contact, langdurig huid-op-huidcontact met een persoon met huiduitslag of een wonde);
- zorgpersoneel na een hoogrisico contact zonder bescherming (bv langdurig face-to-facecontact, in aanraking komen met lichaamsvloeistoffen van een besmette patiënt, blootstelling aan aërosolen).

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor vaccinatie na blootstelling?

Als je denkt aan apenpokken te zijn blootgesteld, neem je best contact op met de (huis)arts. Deze kan je dan doorverwijzen voor vaccinatie.

3. Wat als je je eerste vaccin in het buitenland kreeg? Je kan de tweede dosis in ons land laten toedienen, als je kan aantonen dat je het eerste vaccin in het buitenland kreeg.

4. Kan je een vaccin tegen apenpokken combineren met een vaccin tegen COVID-19 of tegen griep?

Tussen een vaccinatie tegen apenpokken en een COVID-herfstvaccin of de griep wordt best een interval van 2 weken gerespecteerd. Een vaccin tegen griep kan wel tegelijk met de een COVID-vaccin worden toegediend, in de andere arm.

5. Hoeveel vaccins werden er al toegediend in België?

Op 8/11/22 werden in totaal 4.234 eerste dosissen en 1.061 tweede dosissen van de vaccins toegediend. Deze rapportering gebeurt voortaan maandelijks.

3. Nuttige info

Een wekelijkse epidemiologische update vindt u [op de website van Sciensano](#). Informatie voor het grote publiek is beschikbaar op de website van het Vlaamse [Agentschap Zorg en Gezondheid](#), van de Brusselse [Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie](#), het [AVIQ \(Wallonië\)](#) en [Ostbelgien](#).

Elke deelstaat voorziet ook een hulplijn:

- Vlaanderen: 1700
- Brussel: 02/214.19.29
- Wallonië: 0800/16.061
- Ost België: 0492/140.557

D. BESLISSINGEN VAN DE INTERMINISTERIËLE CONFERENTIE (IMC) VOLKSGEZONDHEID

Alle persberichten van de IMC kan u vinden via de volgende link:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/2022-persberichten-van-de-imc>

Voor meer informatie of interviews, contacteer:

Gudrun Briat

Verantwoordelijke communicatie COVID-19

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

0475/274115

Gudrun.briat@health.fgov.be

